

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು

ನಮ್ಮನ್ನು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಳಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಳಕ್ಕಾಗೂ ಮಜ್ಬೂತಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅ ಭಿನ್ನ ದಿನ ತೋಳಿ ಬೇಕು.

ಅವು ಈಗಿನಂತೆ ಕಳಬೇಕಾಗೂ ರಿಗಿಂಬಾಗಿ ಗಿರಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಮಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಶಿವಮೌರ್ಗಿದಿಂದ ಉಡುಪಿ ಅಥವಾ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯ ನಂತರ ಆಗುಂಬೆ ಫಾಟ್ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಗೆ ಆಗುಂಬೆ ಫಾಟ್

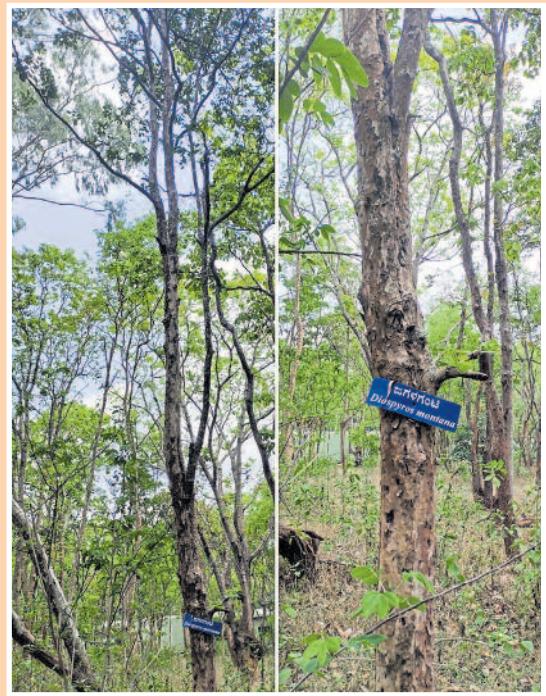
ಮೂಲಕ ಸಾಗುವಾಗ 'ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು' ಈಗಲೂ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶಿವಮೌರ್ಗಿದಿಂದ ದೂರ ಹಾಗೂ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಿದಿಂದ ಎಪ್ಪು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ. ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಮಂದೆ ಫಾಟ್' ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು 1839ರಲ್ಲಿ ಸಾಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಈಗಿನಂತೆ ಬಣ್ಣಿದಿಂದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಹಿತಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೇ ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಈಗಲೂ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಸಂಚರಿಸುವವರು ಈ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅನ್ನಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಗುಂಬೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯುವ 'ವ್ಯಾಹ್' ಪಾಯಂಟ್‌ಗೂ ತಲುಪಬಹುದು.

—ಜೆ.ಸಿ.ಚಾಧವ್, ಬಾಗಲಕೋಟಿ

ಮಾತಾಡದ ಜಗಳಗಂಟಿ

ಶಿವಮೌರ್ಗಿದ ತಾವರೆಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಧಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೇಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಮೃಗಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗಿರುವ ವೃಕ್ಷ ರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಜಗಳಗಂಟಿಮರ'ದ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಜಗಳಗಂಟಿಯರು ಇರುವುದು ಸಹಜ ಆದರೆ ಈ ಮಾತಾಡದ ಮರಕ್ಕೆ ಜಗಳಗಂಟಿ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂಬ ಕುಶಾಹಲ ಕಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟಾಗ, 'ಈ ಮರವನ್ನು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳೆಸಿದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸೋಸೆಯರಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪುರಾತನ ಭಾರತೀಯರ ನಂಬಿಕೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. 'ದಿಯೋಸ್ಕ್ರಿರಸ್' ಮೊಂಟಾನಾ' ಎಂಬ ಪ್ರೇಕ್ಷಾಖಿಕ ಹೆಸರಿನ ಈ ಮರ, ಹಲವಾರು ಡೈಪಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ಜಪಾನ್ ನಂತಹ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೋನಾಬಾ ಅಗಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಏನೇಂಬ ಜಗಳಗಂಟಿ ಎಂದು ಅಪಣ್ಣಾಗಿ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸಹಿತನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಪೋಟ ಕಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

—ಎಚ್.ಎಸ್.ನಾರ್ನೆಸ್‌ಕುಮಾರ್, ಹೊಸದುಗ್ರಾ

ನೀವ್ರೂ ಬರೆಯಿರಿ

'ಸುಧಾ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ 'ನಿಮ್ಮ ಪುಟ' ಚಿದುಗರ ಅಂಕಣಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೂರು ಪದಗಳ ಬರಹ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚೆಂದದ ಪ್ರೋಟೋಫಿಲ್ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಎಳಾವು: editorsu@sudha.co.in